Барыы дойдулар пролетарийдара, холбоһуҥ!

САҺА ОЛОХ

Хаһыат 1931 сыл алтыныы 15 күнүттэн тахсар

ССКП ЧУРАПЧЫТААҒЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЙ ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААҒЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 71 (6207) | 1985 сыл. Бэс ыйын 11 күнэ ОПТУСОРУННЬУН | Сыаната 3 хаппах.

НАРОДНАЙ ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААҒЫ СОВЕТТАРЫН ИККИС СЕССИЯТА

1985 сыл бэс ыйын 7 күнүгэр народнай депутаттар XIX ыҥырылыах ойуоннаах Советтарын иккис сессията буолла.

Сессия маннык боппуруостары дьүүлэстэ:

1. 1985 сылга сүөһү аһылыгын сөҕүтүөпкилээһиҥнэ ССКП обкомун уонна райкомун, Саха АССР Министрдэрин Советтын уураахтарын толоруурга совхозтар, сельсиэй Советтар, шефтээх тэриллэлэр, ойуоннар үлэһиттэрин бутуҥуннарын сорудаларын туһунан.

2. Быыбардаччылар наказтарын толоруу дьаһалларын туһунан.

3. Народнай депутаттар ойуоннаах Советтарын 1985 — 1987 сылларга үлэтин кэскилэрэ былаанын туһунан.

4. Ойуоннаах Совет баастыйаанкай комиссияларын үлэлэрин своднай былаанын туһунан.

5. Народнай депутаттар ойуоннаах Советтарын, иннин исполкомун үлэлэрин регламенын туһунан.

Сессия күнүгэр бэбиэскэтин бастакы боппуруоһуттан дакылаатты райсовет исполкомун председателэ бастакы солбуйааччы, ОАПХ советын председателэ депутат **А. А. Шадрин** оҥордо.

Дакылаатты дьүүлэһиҥэ тыл ылыннар: уч. **В. П. Чичигинзров** — депутат, «Мындаҕаайы» совхоз директора, **Н. В. Макарова** — депутат, «Чурапчы» совхоз профкомун председателэ, **А. К. Софронов** — депутат, Эрилик Эристиин аатынан совхоз механизатора, **Г. С. Колобов** — Өдьүлүүн сельсоветын исполкомун председателэ, **М. С. Толстухин** — депутат, «Мугудай» совхоз сылгыһыта, **Ф. А. Тимофеев** — «Сельхозтехника» холбоһуук кылаабынай инженера.

Бу боппуруоска ССКП райкомун иккис секретаря депутат **И. Н. Аммосов** тыл этэ.

Күннэги бэбиэскэ иккис боппуруоһуттар дакылаатты райсовет исполкомун председателэ, депутат **С. П. Макаров** оҥордо.

Дьүүлэһиллэбит боппуруостарга туһаайыллыах быһаарыылар ылыллыыллар.

Сессия үҥүс — бэһис боппуруостарыгар ыйытыллыбыттарын райсовет исполкомун секретаря, депутат **С. А. Попов** оҥордо. Сессия народнай депутаттар ойуоннаах Советтарын кэскилэрэ былаанын, ойуоннаах Совет баастыйаанкай комиссияларын үлэлэрин своднай былаанын, ойуоннаах Совет уонна аппарат исполкомун үлэлэрин регламенын бэйэ-бэйэлэрэ бэлэмнэстилэр.

Сессия 38 №-лээх быыбардааһын округуттан депутат **В. Е. Попов** ойуон тас округуттан үлэҕэ бырыытыллыбыт депутатскай "Бэлэмнэлэ" ыйытыгы үчүлүннэ. Итиннэ райсовет исполкомун итэҕэс округукка быыбарга ыытыллыбыттар эбээһинэстэлэр.

Маҥан сессия бобуоҕун улэтин бүтэрдэ.

Партия XXVII съезһин чиэстээхтик көрсүөҕүн!

Карл Маркс аатынан совхоз коллективын СОЦИАЛИСТИЧЕСКАЙ ЭБЭҺЭЭТЭЛИСТИБЭТЭ

Карл Маркс аатынан совхоз коллектива 1985 сылааҕы уонна пятилеткааҕы сорудахтары болдьох иннинэ толоруох иҥин бастыҥ производственнай коллективтар бачыыннарын ойоон уонна ССКП XXVII съезһин достойнайдык көрсүөх түһүгэр социалистическай куоталаһыыга киирсиэ маннык эбэһээтэлистибэни ылынар:

— үүтү государствоҕа туттарыы пятилеткааҕы былаанын ахсыныы 25 күнүгэр 8 тоннанан, эти атыылаһыы пятилеткааҕы сорудаҕын ахсыныы 1 күнүгэр 17 тоннанан аҕалыахпыт;

— пятилеткэ устата государствоҕа 51,7 тыс. солкуобайдаах туттарыы туттаран, былаанны 138,9 бырыһыан толоруохпут;

— 1985 сылга 840 тонна үүтү туттаран былаанны 105 бырыһыан, 246 тонна этэ туттаран 102,5 бырыһыан толоруохпут, 16 тыс. солкуобайдаах туттарыы атыылаан сорудаҕы икки бүк куоталыахпыт.

Итиннэ эбэһээтэлистибэни ылынан туран, сүрүн болҕомтону үлэ дьиссиплинэтин туоларыыта, хаҥыстаныы уонна хаһаайыныыны сиҥиэҕэ оҕолоһуугар туһайыахпыт.

«Якутсельстрой» мехучастогын коллективын СОЦИАЛИСТИЧЕСКАЙ ЭБЭҺЭЭТЭЛИСТИБЭТЭ

«Якутсельстрой» мехучастогын коллектива «Үлэ хас биирдии нүүрүтэтин аҕай-суоттаан, үрдүк недьүүстээхтик!» диэн девиһинэн салайтаран, ССКП XXVII съезһин көрсө биллэриллибит XXVII ударнай үлэ декадаларыгар маннык социалистическай эбэһээтэлистибэни ылынар:

— тутар-таҥар үлэлэр уон биирис пятилеткааҕы былааннарын Конституция күнүн көрсө толорон, сыл бүтүүгэ диэри былаанны таһынан 5 тыс. солкуобайдаах үлэни оҥоруохпут;

— саҥа пекарня тутуутун ситэрэн государственнай комиссияҕа Ахсыс Октябрь 68 сылын түүлүгүн көрсө «үчүгэй» сыанаҕа туттарыахпыт;

— отчуо-энергетическай, материальнай ресурсалары мунутур недьүүстээхтик туһаныахпыт, хаҥыллыбыт ыччаттаах режимнэри ааҕыллыахтарын ситиспиппит.

— ССКП XXVII съезһэ аҕыллыытыгар тутар-таҥар үлэлэр 1986 сыл иккис ыйдаҕы былааннарын толорон тиийиэхпит.

(Эбэһээтэлистибэ коллектив уопсай нүмүлүөгэр бэрэсидиэнэ ылыллыбыта).

ОРБИТАҒА ТИКСИҺИННЭРИИ

1985 сыл бэс ыйын 8 күнүгэр «Союз Т-13» космическай хаарабыа «Салют-7» орбитальнай станцияны кытары тиксиһиннэрилиннэ. Космонавтар Владимир Джанибеков уонна Виктор Савиных станция иҥиэр киирдилэр.

«Союз Т-13» хаарабыа иккки суукка устата автономнайдык кэтүүгэ хаачыстыттар, саамай ыраах траекториялаах хаста даҕаны кэнирүү оҥоһуллуна, олор түүктэриэр хаарабыт суоттаммыт ыраахха «Салют-7» станцияҕа чугаһатыллыбыт. Салгын кутаа-ыйынаах ыраахтаах ыраах бэйиэрэ ыраах ыраах ыраах

ССКП XXVII съеһин достойнайдык көрсүөҕүнү!

Оройуоннар, куораттар, предприятиелар уонна тэрилтэлэр коллективтарын республикатааҕы социалистическай куоталаһыыларын УСУЛУОБУЙАТА

ССКП XXVII съеһин достойнайдык көрсөр, 1985 сыл, үөн бөҕөс пятилетка бүтүмүгүнүн былааннарын, социалистическай эбэһээтэлистибэлэрин ситиһиилэхтик толорор уонна аһары толорор, 1986 сыл иккис ыйын, бастакы кварталын сорудахтарын бүтэхторун иннинэ толорор хаһан республикатаабы социалистическай куоталаһыыга бары куораттар, оройуоннар, производственнай холбоһуктар, управленнелер, трестэр, промышленность, туттуу, транспорт, сибээс, хаччыйыы эйгэтин, тыа хаһаайыстыбатын предприятиелара уонна тэрилтэлэрэ кытталлар. Съезд иннинээҥи республикатаабы куоталаһыы 1985 сыл от ыйын 1 күнүгүн ССКП XXVII съеһэ аһаллыбар диэри ыытыллар.

Былааннар уонна ССКП XXVII съеһин чиэһинэр ылыллыбыт социалистическай эбэһээтэлистибэлэр туолууларын тиһигин быспакка хонтуруоллаһыны хаччыйар сыалынан, хас ый 15 чыыһылатын аҥын ыйдаары былааннары толоруу түмүктэрин куораттарынан, оройуоннарынан хаһааратта: итинник түмүктэр промышленность бородууксуйатын баҕарыыта, үөн өкорумутуотун быстаах туолуутуттан, эти, түүү государствоҕа туттарыыта, сүүрүн фондалары үөскэтэ киллэриитэ, капиталы хөрөнөлөрө туттуута, тиэбаар эргиирэ уонна шиҥиилэниини олох-дьаһах оттуҥан хаччыйыыта таһаарыллаллар.

Үөн коллективтарыгар маннык көрдөрүүлэр учуотаналлар: болоҥнаан биириини киллэрэн туран, бородууксуйалы батарыы (тутар-таҥар үөн, түүү таһаарыллыбыт бородууксуйатын былааннара, таһаҕас тэрилтэ, тиэбаар эргиирэ, оҥо кэмэҥэ уо. д. а.) үөн өкорумутуота, матырыйаалы, сырьеһу, оттук-энергия ресурсаларын камчылаһыы, үөн дьиэсин дьиэлэтин турута: совхозтарга эти, түүү, хортуоппуйу, өҥүрүөт аҥын государствоҕа этиллэрин былаанын толоруу, хас биирдии мунаахтан ылыллар үүт, сүөһү эҥсэлэрин эбэһээтинэ учуотаналар.

Съезд иннинээҥи куоталаһыы түмүктэрин, куоталаһыы кыайыылаахтарын социалистическай куоталаһыыны сүрүннүүр совет быһаарар.

Ыйдаары куоталаһыы кыайыылаахтара —4 бастыҥ куораат, оройуон, 19 коллектив ый аҥын республикатаары «Социалистическая Якутия», «Кыым» хаһыаттарга Бочуот дуоскатыгар таһаарыллаллар.

Съезд иннинээҥи социалистическай куоталаһыы бүтэһиктээх түмүктэрин, куоталаһыы кыайыылаахтарын ССКП обкома, Саха АССР Министрдэрин Совета, ПССУОС, ЫЕСЛКС обкома, 1986 сыл олунньу 10 күнүгэр диэри быһаараллар. Оҥуохтан ССКП XXVII съеһин чиэһинэр ылыллыбыт социалистическай эбэһээтэлистибэлэр туолууларын кытта 1985 сыл былаанын уонна эбэһээтэлистибэлэрин толорулуулара учуотаналар.

Республикатаабы хаһыаттарга Бочуот дуоскатыгар саамай үгүстүк тахсыбыт, ССКП XXVII съеһин чиэһинэр ылыллыбыт эбэһээтэлистибэлэрин толоруута бастыҥ түмүктэрэ ситиспит оройуоннар уонна куораттар, предприятиелар уонна тэрилтэлэр коллективтара ССКП обкомун, Саха АССР Министрдэрин Советин, ПССУОС, ЫЕСЛКС обкомун Өйдөбүнүүк дипломнарынан наҕараадаланаллар. Кинилэргэ ССКП XXVII съеһигэр үөскэн араапписсыйдыырга быраап бэриллэр. Съезд иннинээҥи социалистическай куоталаһыы түмүктэрин таһаарарга матырыйаалары киллэраллар:

—куораттарга, оройуоннарга—Саха АССР Статистическай управленнетын дириҥнайдарыгар олоҕуран Саха АССР Госплана;

—предприятиелэргэ, тэрилтэлэргэ—министерстволар, предприятиелар, салаа профсоюзтар комитеттарын дириҥнайдарыгар олоҕуран ПССУОС.

Төрүс ый уонна 1985 сыл куоталаһыыларын түмүктэрэ билигин ылыллар республикатаабы куоталаһыы усулуобуйаларынан уонна оҥоҥо олохтоммут бөлөҕөхтө түмүллүүлэр.

Съезд чиэһинэр ылыллыбыт социалистическай эбэһээтэлистибэлэрин толоруу түмүктэрин таһаарарга матырыйаалары киллэраллар:

—куораттар, оройуоннар— Саха АССР Статистическай управленнетыгар 1986 сыл тохсунньу 25 күнүгэр.

Оскуола олоҕо

ОЧЧОЛОРГО, СЭРИИ САҔАНА

Даран орто оскуолатын иннинэ тэриллибиҥ Эр сахалаабыт хаһын чилиэнэ-пиэрэ соторуулаҕына Амчаҥа олорор Жожимова Евдокия Михайловнаттан сурук туттулар. Оҥоо иннинэ Кыайыы, буолбутун түҥнэн бөҕөргө оскуолабыт VII кылааһыгар тэрээ-сылдьан оскуола директорунаттан М. П. Ефимовтан истибитин түҥнэн сурулаг. Оччолорго биирдэ үөрүүлэр дьүөгэлэрдэр Кыайыы туоҕанын кэлэллэригэр бэлэм бэлэлэриттэн хоһоон болахтаһар үгэстэхтэр эбит.

Ыалыам, сөгөр, эйэҕэс иҥэр кыайыы дьылбын, Туойуон күнү доҕорбун Кыайыы күнүн уруйдаан

Урдук үөрүн баһылаар, Өрүөл буола барбыттар, Биллэр ыйын ахтыбыт, Остоох кутҥун бомбалаан.

Иэн—VII кылааска үөрүөнэр Маша Петрова дьүөгэтигэр Дуня Епроновага (Жожимовага) 1945 сыл олунньу 8 күнүгэр болахтаабыт хоһоона.

Любовь Николаевна Сергеевна уонна Альбина Петровна Бирсова саалаар IX кылааһын үөрэнэччиларэ бу строкалар автордарын М. Г. Перминованы уонна кини дьүөгэтин Мария Елисеевна Макаровнаны ыытыллан хоһуллаах кылаас чаһын ыыппыттар. Оччотообут VII кылаас үөрэнээччиларэ — бүтүннү үлэ ветераннара сэриэ камнаарын, оскуолаҕа сылларын туоларын кэриэтэ көрдөхэбиллэхтик ыыппыттар.

Педагогическай үлэ ветерана М. Г. Перминова «Саха сэриэ шоопэрдаара сэриэ сылдьыбыт» диэн дьаһалаттан, бөҕөтө 40-ааттан сылларга сурулуубут хоһоонноруттан аҥыаллыбыт оҥоолор көрдөхтөрө ыытыллар. Оттон М. Е. Макарова ахтыы ортотунан, биирдэ үөрэхтээх оҥоолоруттан хаарыысыгаллар, үлэ ветерана М. Г. Табышев ахтыыта сүрүннүүр Эр саҥалаабыт хоһуттар баалаахтаах.

Д. ЭВЕРСТОВ.

ДОРООБО, КҮӨХ САЙЫН

Биһигин оскуолабытыгар итиннэ аатаах быраабыныык буолла.

Бүөбүнэн сылгыгыарбыт тыа ийэ оҥолор көрдөөхтөрдээх саҥаларынан, ырыаларынан - тойуктарынан туола түстэ. Аналбыт курдук, от ыйынан сырылас куйаас күн буолла.

Оскуола директорыгар итэҕэ үлэҕэ солбуйаччы У. С. Тапакова, оҥолоҕу үөрэх дьыла бүппүтүнэн, самаан сайын калбитинэн эҕэрдэлэн туран, оскуола иннинээҥи социалистическай куоталаһыы кыайыылаахтарыгар —I миэстэлээх IX кылаас коллективыгар (кылаас салайаччыта У. А. Шишигина), II миэстэлээх VIII кылааска (салайаччы М. М. Федосеева) уонна III миэстэлээх IV кылааска (салайаччы Т. І. Никифорова) Бочуотунай грамоталары туттарталаа.

Үөрэх туйгунарыгар — 12 октябрьгэ, 6 ыанарга уонна 2 комсомолкаҕа оскуола завуһа М. М. Иванова Махтал листэри туттарталаа.

Оскуола выпускниктара, үүс-уран самодеятельность кыттыылаахтара Люся Седалищева уонна Гея Капитонова, бортөөхтэй спортсменнар Иван Быгаанов, Аркадий Аржаков уонна Валентин Матвеев грамоталарынан наҕараадаланнылар.

Үчүгэй оҥоһуулаах туһугар ааттан IX кылаас коллектива «Аан дойдуҕаабы XII фестивальга саҥоҥ» диэн теҥнэ бөлөхтөөбит түҥэтэтэ ылла. Иккис миэстэни III кылаас коллектива, үсүһү VII кылаас ылыллар.

Итэ кэмиттэн көрдөөх стартар, велосипедынан күрэхтэһии, эстафета, ритмическай гимнастикаҕа күрэхтэһиилэр буоллулар.

Быраабыныык итэ курдук үчүгэйдик барда.

Сотору шоопэрдар уонна комсомолсттар төрөөбүт совхозтарыгар производствоҕа комсомолҕо сайыллыыларга уонна хоҥуоллаҕа тарҕаныахтара.

Зоя ШИШИГИНА,
юнкор.

Одьулуун.

Нерюнгрига делегация чилиэннэрэ эбэх бөҕө дойдуларыгар мөрүстүлэр.

Сиэнэнэ: Е. И. Макаров, бөҕө дойдулаахпыт Нерюнгри куораат народнай суутун народнай судьуйата А. П. Илларионова кыыла Аҥтаны кытта, П. Е. Спиридонов, А. П. Фомина, П. В. Брызгаев уонна Д. П. Кладкина (хаҥастан).

Н. Черноградскай фэтота.

Шефтэһии аадырыҥа: Чурапчы—Нерюнгри

ДОҔОРДОҺУУ ҮТҮӨ КӨСТҮҮТЭ

Биһигин тыа хаһаайыстыбакынай оройуонбут индустриальнай Нерюнгриэ кытта шефтэһэн доҕордоспута хаһыс да сылы буолла. Ол туһунан иккис оттуттан үөрэх-таннаска хардарыта пленумсуйуу, араас делегациялараннан сылдьыбыт утумнаахтык ыытыллар.

Соторуулаҕына сэриэ уонна үлэ ветераннарын дьоҕуз болоҕо Нерюнгриҕа бара сылыта. Болох саставыгар Кыайыы Сулус ордена кавалера, РСФСР норуотун үөрэхпиитин туйгуна Петр Егорович Спиридонов, эбэх бөҕөйдөй медаллаах шофер Петр Васильевич Брызгаев, Үлэ Кыһыл Знамята ордениэх учуутал Дария Петровна Кладкина, оҥоолоҕу дьаһаҕас хаччыйыы производственнай управленнетын работника Акулина Петровна Фомина баллар.

Доҕоттоорбут биһигиннэ итэҕэйиилэр, истиҥник көрүстүлэр, үс күнү быһа куораат бөдөҥ тутууларын, кэрэ-бэлиэ миэстэлэрин көрдөрдүлэр.

Таас чохтоох разрезка, модун массыыналары ремонтуулуур мастерскойга, «Чурапчинскаяҕа» тутуллубут, Беркакит тимир суол станциятыгар, онтон да атын сирдэргэ сылдьан эбэҥи кэрдүөгүт-бөлдьибит.

ССКП горкомугар, Саха сэриэ Советтэрин оттуннааҕы территориальнай-производственнай комплекс объектарын туттуу дирекциятыгар сыныттыбыт. Нам ыйын 8—9 күннэригэр Улуу Кыайыы 10 сылын туолуутун бэлиэтиэр дьаһалларҕа кытынныбыт, оройуоннуут үлэйиттэрин аатыттан доҕоттоорбутун кыайыы бырааһынныгынан өрөөрдөлөстүбит, үтүө баҕарыылары этиннибит.

Доҕоттоорбут биһигиннэ итэҕэйиилэр, истиҥник көрүстүлэр, үс күнү быһа куораат бөдөҥ тутууларын, кэрэ-бэлиэ миэстэлэрин көрдөрдүлэр.

Урут кийи атаара үктэммэтэх түҥ тайҕатын ортотутар баарсуоҕа 10 сыл иҥэн 100 тыһыынчаттан тахса нэһиилэннэлэрэ кэрэ тутуулардаах саҥа куораат үүнүн тахсыбыта кийиит барытын соҕотоҕор. Биллэрин маанна тоҕустуу мэҥдиэмэннээх таас дьиэлэр тутуллан туралларын. Тутуу олус түргэн тэтимнэнэн, хаачыстыбалаахтык ыытыллар эбит. Олохтоохтор бэйиэлэрэ да соҕо, кэмэ туттан кэпсиилэрэ: 96 квартиралаах биис мандиэмэннээх дьиэни биэрэ суоҕа нэлбэ ый иҥэн тутан бүтэрэн ыыллар көҕөн кинэбиттэр. Хас саҥа квартал аҥаара оҕо учреждениелэрэ, оскуола, Культура дьиэлэрэ таҥнан тутуллан иҥэллэрэ ордук сэхтэрдэ.

Нерюнгриҕа дойду саамай бөлөҕө, модун күүстээх техниката туһаныллар эбит. 120—180 тонна үйүктээх базрадый автомобиллэр таас чоҕу тиэнэн баран мэлбөөн аҥаллаарын бөҕхиҥин көрөбүн. Экскаватордар 20 кубометр хайа боруодатын биирдэ ороо байан таһаараллар. Чоҕу байытар фабрикаттан 40-таан тахсалыы вагоннардаах табаарыгай поезтар «хара комуҥу» толору тиэнэн дойду араас мунуктарын диэки айдаҥна турулаллар. Тимир суолу тутааччылар «Аны 8—9 сылыгар Якутскайҕа тиийиэхпит, үчүгэйдик көрсөөрүҥ» диэн үөрдьэлэр.

Куораат биир ураты—кини дьоно. Манна кырдьаҕас киэҥнин дэҥ кэриэтэ көрсөбүн. Иккиннэн, кини Россия атын куораттарыгар тэҥнэстэхха, Нерюнгриҕа теребүн коэффициента быдан үрдүк, хас биирдии эйэ ыал иккилиҥүстүү оҕолоохтор

Шефтэхтэрбит атын уратылара общественнай үлэҕэ кэхтөөхтөрө, активнайдара эбит. Политическай-массабай дьаһалдар үрдүк таҥнэннэрэхтик ыытыллаллара, эбэх киэнин хабаалара харакка тутан бырааҕыллар.

Нерюнгри олохтоохторо куораттарын хобобурдаах бөрөөдэктээх өҥөрөр иҥин үлэни саҕалаабыттар. Манна араас национальностар представителлэрэ биир ыллаах хаҥаҥнаах түмсэн улаатыллаллар-дьаҥсыллар.

Түмүктээн этэхха, шефтэхтэрбитигэр астына малдьыттаан, хорботохпутун көрөн, истибэтэхпитин иэстэн каллыбыт. Итэ барыта— Сэриэ уонна Өтүйэ доҕордоһууларын үтүө кэстүүтэ.

Е. МАКАРОВ.
народнай судьуйа, болох салайаччыта.

МЭЧЧИРЭҺТЭН — ҮРҮҢ ИЛГЭНИ ӨЛГӨМНҮК!

ҮҮТТҮГЭННЭЭХ САЙЫЛЫККА

Фоторепортаж

БЫСТАХ ардахтар кэнилэриттэн күн-дьыл итийэн сайылыктар мэччирэҥнэрэ биллэрдик көбөөтө. Ыһахтар сири-уоту кэнибэккэ бир сиргэ тохтоон тото-хана мэччийэр буоллулар. Үүтү-аһы элбэтэр туһугар үлүмнэһэн үлэлиир үтүө кэм дьэ үүнэ.

«Мыҥдаҕаайы» совхоз Соловьевтааҕы отделениетын «Юность» комсомольскай-ыччат фермата сайылыкка хаһаанныгыттааҕар да ууда коспүтэ. Отделение рабочайдара, салайааччылара фермаҕа көһөрүүгэ эрдэттэн бэлэмнэммиттэрэ. Билигин манна үүт биллэрдик эбилиннэ. Итэ түмүгэр соловьевтар күннэҕи валовой ыамы хайыы-үйэ 3 тоннаҕа тиэртилэр.

Хахыйах сайылык ыанньыксыттарыттан үүгүстэрэ орто оскуоланы сангардыы бүтэрбит эдэркээн кыргыттар. Старшай Галина Иванова фермаҕа үһүс сылын, сельсовет депутата Анастасия Сергеева, Христина Илларионова, Анисья Собакина уонна Евдокия Петрова иккис сылларын үлэлиллэр. Оттон саамай эдэрдэрэ Виталия Егасова бу коллективка былырыын кэлбитэ. Ол да буоллар кыргыттар сүөһүнү көрүүгэ балачча опытырдылар. Онуоннилэр быйылгы көрдөрүүлэрэ даҕаны кэрэхэлиир. «Юность» ферма сыл саҕаланыаҕыттан фуражнай ынах ахсыттан 601-дии килограмм үүтү ыан графигын 117 бырыһыан толордо. Ыччат наставника А. С. Брызгаева сыл саҕаланыаҕыттан хас бириидии фуражнай ынаҕыттан 742 килограмы, Х. Илларионова 707 килограмы ыаннар куоталаһыыга бастаан нһаллэр.

—Амма өрүс кэрэ кэстүүлээх биэрэгэр олохсуйбут Хахыйах сайылыкка биһиги күн киэһэриитэ тиийдибит. Ыанньыксыттар киэһээҥи ыамга бэлэмнэнэн түбүгүрэ сылдьаллара.

—Үүт билигин ыамматаҕына хаһан ыанай? Халлаан куйаара, үөн-көйүүр түһэ илик кэмигэр үүтү ылбахтаан хаалбыт киһи диэн баҕалаахпыт. Бэс ыйыгар күннэҕи ыам бу курдук үрдээтэр-үрдээн нһиэхтээх,— диир наставник Анастасия Степановна.

Манна сыл ахсын эбии аһылыгы бэлэмнээһин курдук эппиэттээх үлэҕэ сарпи уонна үлэ ветерана В. М. Саввина аныыллар. Василий Михайлович — эрэллээх киһи. Фермаҕа кээнньөрбө күннэтэ оҥоһуллаарын ситиһэр. Оттон бостуугунан кини төрөппүт уола Петр Саввин үлэлиир. Кини, бу сайылык мэччирэҥ сирдэрин баркэ билэр буолан, ханнык да кэмнэ ыһахтары тоторор, эрдэттэн былаанныммыт маршрут быһыытынан мэччитэр.

Ферма коллектива мэччирэҥ түөрт ыйыгар фуражнай ынах ахсыттан 850 килограмм үүтү ыырга эбиһээтэлистибэ ылынна. Онуу толорорго биэ эрэллээх.

П. ОКОНЕШНИКОВ.

Снимоктарга: ыанньыксыттар (хаҥастан) ыччат наставника А. С. Брызгаева, А. Сергеева, В. Егасова, Г. Иванова, О. Собакина уонна Х. Илларионова; В. М. Саввин кээнньөрбө оҥорор.

Автор фотолара.

КИМ ТӨҺӨ ҮҮТҮ ЫЫРЫЙ?

(Бэс ыйын 1—7 күннэриннэҕи сводка)

Совхозтар, отделениелар	Ыанньыксыттар ахсыннара	Күннэҕи валов, үүт (ц)		Күннэҕи туттарылар үүт (ц)	Күннэҕи фуражнай ынах. (кг)
		1984 с.	1985 с.		
Карл Маркс	**492**	**35,0**	**38,0**	**35,7**	**6,1**
Субуруускай	**578**	**51,0**	**58,5**	**52,0**	**6,8**
Хатылы	270	25,0	27,0	24,0	6,6
Болтоно	308	26,0	31,0	28,0	7,1
Эр. Эристиин	**1201**	**108,5**	**73,2**	**55,7**	**4,3**
Хоптово	350	24,0	20,0	15,0	3,8
Хадаар	210	27,5	13,2	9,7	4,4
Хайахсыт	329	19,0	20,0	16,0	4,4
Чакыр	312	37,9	20,0	15,0	4,6
«Чурапчы»	**1036**	**70,0**	**69,8**	**62,2**	**5,0**
Сылаҥ	554	34,0	39,1	37,5	5,4
Кылэгки	244	17,0	15,7	11,2	4,3
Арыылаах	238	19,0	15,3	13,5	5,1
«Мыҥдаҕаайы»	**667**	**61,0**	**68,7**	**59,6**	**7,4**
Болугур	422	39,0	38,0	35,0	7,4
Соловьев	245	22,0	30,7	24,6	7,4
«Мугудай»	**977**	**70,0**	**86,6**	**80,2**	**6,7**
Мугудай	490	35,0	45,0	42,0	7,0
Чыаппара	260	—	19,2	17,2	4,9
Толоон	227	—	22,4	21,0	8,5
Орой. үрдүнэн	**4951**	**—**	**394,8**	**345,4**	**5,8**
1984 сылга	5361	407,5	—	345,0	5,6

Өссө дэлэйдэ

ЧАКЫР. Комсомолка Варвара Адамова старшайдаах «Дьулуур» ферма коллектива кыстыгы сиэнньиэхтик түмүктээтэ, ол иһигэр ыам ыйыгар хас бириидии фуражнай ынахтан 149-туу кг үүт ыанна.

Билигин эмиэ үчүгэй тэтимнэахтэр: күнүгэ ферма үрдүнэн 12,5 центнертэн ордук үүт ыанар. Итэ сылыгка тахсыах иннинээриттэн 2 центнериэн ордук.

Ферма Мара сайылыкка көһөн олорор. Манна «дьулуурдарга» «Маарыкчаан II» ферматтан түөрт ыанньыксыт эбии кэлэннэр уон буоллулар. Фермаларын «Мара» диэн аатталаттылар.

М. КИРИЛЛИН.

ТӨРӨЛКӨЙДҮК ТӨЛӨҺҮТТЭ

АРЫЫЛААХ. Эдэр суоссүһүүт Николай Демьянов интенсивнай уотууга күһүн 44 бороскуну туппута. Онтукаларын кыстык устата 220-лии кг төлөһүтэн оройуонга бастыҥ көрдөрүүлэнна.

Д. СЕДАЛИЩЕВА.

ЫАННЫЫК фермалар сүрүннэн сайылыктарга көстүлэр. Бу күннэргэ үүүс отделениеларга күннэҕи ыам биллэрдик эбилиннэ. Ааспыт нэдиэлэҕэ оройуон үрдүнэн валовойунан 2370 центнер үүт ыанна. Итиннэ государствоҕа 1984 цектиэрэ тутарылынна.

Ол эрээри бириидии фуражнай ынахтан үүтү ылыы курдук дьоһун суолталаах хаачыстыбаннай көрдөрүү эссе да намыһах. Эрилик Эристиин аатынан уонна «Чурапчы» совхозтарга хаалыылаахтар ахсаннара эссе даҕаны арыйаҕа суох. Ордук хоптоҕолор уонна киэҥкиэлэр үүтү-аһы элбэтэрэ өнүктээх үлэни ыыта иликтэр. Сорох отделениеларга ыанньыктары күнүгэ үстэ ыаһын курдук булгуччулаах ирдэбил олоххо киирэ илик.

Бу күннэргэ сир ахсын итэ итэрэстэри туоратта охсуохха. Ураты болҕомтону ылыллыбыт бородуукуйаны сүүгэ суох туттарыыга ууруохха.

Тыа хаһаайыстыбатын управлениета.

Арыгылааһыны утары—сорунуулаахтык!

ИЭСТЭБИЛ КУОТТАРБАТ

Арыгы иһэргэ сылтах ахса суох буоллаччы:
Комуу, кор-нар,
кэрсүһүү, атаарыы,
Оно суулуута,
уруу уонна арахсыы,
Тыйыс тымныы,
булт-алт, саҥа дьиэ...

Бириргэ үөрэммит оҕолор кэрсүбүттэрэ, кор-нар күүстүү оргуйбута. Сыл эрэ анараа эттүгэр орто оскуоланы бүтэрбит эдэр дьон арыгыны аан бастаан улаханнык испиттэрэ. Оттон түүнүгэр кини салгыы айаннаабыта. Сүрэҕэ өлөхсүйэн хотуолаары автомашина кузовыттан таҥнары хойуоссубута... Биһиктээх эрдэриттэн ниппит эбэтэ эрэйдээх соҕотоҕун сүүрэн хаалбыта. Сиэнэ сүүрбэтин да туола илигэ, инженер-электрик буолар ыраллаҕа, дьулуурдаах үлэһит, бэртээхэй табаарыс этэ.

Иккис түбэлтэ. Дмитрий армиядаа сулуусталаан кэлээт, хомолтолоохтук өлбүт ийэтин аһыйан уйа-хайа суох арыгылаабыта. Ол сылдьан үлүйэн икки атаҕыттан маппыта, эдэр саанныгар суорума суолламмыта...

1981 сылтан бэттэх Хатылыга 20 киһи холуобунай бруйбу оҥордо. Ньирбааччы олохтоох ыаллар олохторо айманна. Ол барыта арыгылааһыннан. «Арыгы киһини суоһуутэр уонна кыыллыгар, сырдык саныаттан аралдьытар, ангала оҥорор» диэбитэ улуу Достоевскай. Арыгылааһын кэлэр кэскили сарбыйарын, дьолуүөрүүнү түннэрэрин туһунан дьон манна биллигин да өйдөөбет курдуктар.

—Уутуйан иһэччилэр элбэхтэр,— диир нэһилиэк биир кырдьаҕаба М. Д. Иванов. Нэһилиэк 800-тэн тахса нэһилиэнньэлээх, өнтон быыбардаччыта—450. Сыл ааспыт бизнэс ыйыгар манна нэһилиэнньэ (кыра оҕолору кытта киллэрэн туран) биир киһитигэр тиксэринэн 5,5 литр арыгы иһиллибит, онно атыы сирдэр маҕаһыыннарыттан ылыллыбыты эбии кэбис. Кырата суох сыыппара.

Арыгы — киһи аймах кэскилин кыр остоово диэн мэнэҕэ этиллибэтэҕэ. Иһэр үтэс киһи өйүгэр-санаатыгар иҥнитэ тургэн. Дьэ ол иһин төрөппүттэртэн саралаан бу дыыларга ылсыахха наада. Сэрии, сут-кураан, быста дьадайыы эрэйин-мукун эҥэрдэриэн тэлбит аҕа саастаахтар, төрөппүттэр ыччаттарга бастатан туран холобур буолуохтаахтар. Ол манна ыаллар диир күүмэҕэй. Ийэ, аҕа тэҥинэн арыгылыыр дьиэ-кэргэттэрэ суох буолбатахтар. Аҕа саастаах механизаттордартан арыгы ылыбыгар ылларбыттар эмиэ баалларбыт. Нэһилиэккэ арыгыны күүскэ иһэр 40 киһиттэн анардара —ыччаттар. Олохтоох оскуола үөрэнээччиларин 20 бырыһыаннара бытаан сайдыылаахтар. Быйыл хас даҕаны оҕо арыгы сыттаах оскуолаҕа кэлэннэр педсовекка дьүүллэммиттэр.

—Ааспыт Саҥа дьылы, кырдьык, общественнай миэстэҕэ түмэн арыгылаах бэлиэтээбиппит. Арыгы угаарыттан бойо бодолорун сүтэрбит ыччаттарбыт охсуһан киирэн барбыттара сүрэхпитин ыарыылаахтык хаарыйбыта. Арыгылааһын дьаллыгар ыллараан хаан аймахтарым улаханнык эмсэгэлэбиттэрэ. Мин түс бэйэм партия арыгылааһыны уонна алкоголизмы утары ууруаҕым, саҥа Сокуону улаханнык биһиргиибин уонна маҕаһыыннан арыгы атыылаһар кинилэскэбин остуолга ууран биэрэбин. Аны ол амырыын ас биһигиттэн атырдьах маһынны араҕыстын,—диэтэ нэһилиэк общественнойын мунньаҕар ийэ М. И. Литвинцева.

Арыгылааһын, Джек Лондон эпититиин, эдэр саалы эмсэхтэнэн, күүһүкүдэри эҥэн, эрчими хам баттаан, бар-дьон чуулуу оттун өлөрөн-өөрөн ыытыан түһэҥин хомуйар. Кэрэҥэ суох буолуу наастэбилиттэн куоппакыын. Биһиги обществобыт олобор хаһан да дьүөрэтэ суох түктэри быһыы бу торуотуттан аккаастаныр, кэлэр кэскил туһугар ойу-тойу булунар уолдьаста.

—Маныаха общественнай тэриллэлэри кодьүүстээхтик үлэлэтэр наадалаах. Кинилэр үлэлэриттэр куолутуттар эрэ сыһыаныаһыыны тохтотуохха, —диэтэ рабочай М. Д. Павлова.

Сельсовет исполкомун секретара Н. Т. Коршилов арыгыһыттары, боростуул, суктары уоҕуганнаһыны ангардас сельсовет исполкомуттар эрэ сыдьаайыы баарын, маныаха хаһаайыстыбаннай салайааччылар ороһуулара кыратын критикалаата.

—Арыгылааһыны уонна алкоголизмы утары саамай сөптөох ууруох ыллыыны. Оны олохха киллэрии хас бириидинбититтэн тутулуктаах. Ким эрэ кэлэн ыччаттарбытын түктэри суолтан туораторын кэтэҥэн олорбөкө, барыта бириидии кини курдук, туруорбут наада. Биһиэхэ дьон итэрэстэрин, сыыһа суолу оноруулларын аһаҕастык этиини сөбүлээбэт быыбыы баар. Ол үчүгэйгэ тиэрдибэтин, алдьархай тахсыбытын кэннэ билбитакөрбүтэ буола сатаанныаҕар оны эрдэтиэ сэратэр, бөҕөргө наадалааҕын өйдүөхха,— диэтэ бэйэтин этиитэр элбэх оҕо ийэтэ, педагогическай үлэ ветерана Х. К. Федорова. Бу этиигэ рабочай И. Д. Федоров эмиэ холбоото. Салайааччы интэччи буолуохтаах. Үгүс тыл этээччилэр маны тоҕоолоон бэлиэтэтилэр.

«Канаалларыы куоратыгар!». Абыланнаах этии. Иһэр үтэс мин өйбөрсаныабар нигэн хаалбыта. Түмүкпэр өбүгэлэрим мин торуем иннинэ Дьаһыкаан туораҕын суох оҥорботохторуон диэхпин баҕарабын. Мин оҕо саалым уонна эдэр сылларбын атаарбыт сирбэр кини далэйбитэ хомолтолоох, өнтөн атын мин кинилиин доҕордоһуо суох этим», —диэн кэмсинэр, торуу да илигиттэн кини дьылҕатыгар чэпчэкитин сыһыаннаспыт өбүгэлэриттэн хомойор Джек Лондон «Джон— Дьаһыкаан туораҕа» диэн айымньытын геройа. Бүгүн арыгыны кор-күлүү курдук иһэр ыччаттар, барыта торуттуу, хомолтону арыгылаах эрэ бэлиэтээһини сиэр-майгы ньурматын курдук өйдуур аҕа саастаахтар маныыс балаһыанньаҕа түбэһиэхтэрин саныатар наадалаах. Үрүүмкэ арыгыттан иннинээр да дебит.

М. МИХАЙЛОВА.

АГРЕССИЯ САЛҒАНАР

Комментатор колонкалара

Үс сылларыгар Израиль сэрэнтиэнистэрин куйахтаах сүүрүктэрэ Ливаан үрдүгэр түспүтэ. Ити араб дойду суверенитетын хоруйдаабыт сирэ-буорга тэпсэн турар. Байаларын өксөн уйуордарыы сонотаахтарын үөнэ бүөбайдаччыларын комсомуоннаах тиистэриттэр тиийэ сабыдыалыыт хаалабырдыыттар үөрдэрэ 1982 сылларыгар бэс ыйыгар Бейрукка хаанналах маршын сардаабыта.

Тель-Авив бойдоҕун сылаҥ кистэҕэбэтэр: салайар органнара Бейрукка баар Палестина боскалаҥнуучуй тэриллэрэ, кини кадрдарын өлүтүөхүн, Ливаны үлүгүн марионеткаҕа кубултуу үөнэ канадскай оттуттар Ближнай Восток арабскай дойдуларын уларыы нимэн кириэргэ платтарын быыстыбыт туһаныы. Агрессор бандыыттыы дьайыыларын Вашингтон күүрэҕэбитэ нуоҥнаҕа сүрүннэҕэбитэ. Бүгүн Тель-Авивка Ливаҥҥа кэнгу котон кириэн быыстарыгар өссө 1981 сылларыгар ахсыныыта Израиль өчөтөөбү оборонатын министра Шарон үөнэ президент Рейган Ближнай Востокка анаалаах представителэ Хабиб иккэ ардыларыгар сиҥнэлиэ суох буолуулуун хистиэрэ наадалаарыгар ахсыстыттар. Израиль байыаннай массыынатэ Ливаҥҥа буксуйбуттуттар, кинилэр кэмэлиҺэргэ америкаскай муора пехотинецтэрэ, АХIII алтыс флотун хардыылаарыгар үөнэ бэс бойдоҕун ураты куустаах оруоллаарыттан Ливаан патриоттарын үрдүлэриттэр өлөр өлүү тимириэн суохаабыт «Нью-Джерси» диэн кораблаах тиэтэйбиттэрэ.

Оҥ эрэдэрэ Тель-Авив үөнэ Вашингтон бойдоҕорун сыалларын кыайан ситиспэтэхтэрэ. Ливаны кыайан тобуктаппатахтара, онуоҕа аҺаан өкүүпаннарга утарсыы күн ахсын үүнэ турар. Палестина боскалаҥнуучуй тэриллэрэ кини кыттыыта суох Ближнай Востокка хаанналах да дьыннаах сүрүннэҺиэн кыаллыбат политическай факторын быһыытынан эмиэ кыайан туораппатылар. Дьэ үөнэ оборона биллиэнэ министра Рабин Ливаҥҥа Израиль «мунуҥнаах оҥоруохтаах саамай күнэҕэн алдаҺын» оҥорбө диэн биллиэргэ күнэлиннэ.

Оҥ эрэдэрэ бу биллиэнэ Израиль дьаһайар эргиллэрэ бойдоҕорун быыстыыларыттан аккаастанымыларын көрдөрөр буолбатах. Тыыннаах күүһүгэр үөнэ техникатыгар үүнэ турар сүүктэр, мунуттуур сытыы экономическай ыарахаттар үөнэ Израиллаҕа бойдоҕоргэр сэрэнии уларыы хамсаабын үүнүүгэ кини салайаччыларын бойдоҕорун сэриилэрин Ливаантан таһаарарга күнэйиитэ тоҺо да уматтарыы эйиэ, кини кэлэҥэ өйөн эрэ мунуурдаммат.

Тель-Авив дойду соҕуруунуу өрөйүөнэрэ Соҕуруунуу Ливаан марионеточнай армиятыгар бойдоҕо турууртабыт дьиэнэрэ хонтуруоллаах хаанныгар «куттаа суох буолуулуун эҥиэтыгар» кубулуттар саналаах. Итиннигэ быыстыбыт аннексиятын атыннык аатталабаккын. Бейруккаа үөнэ атын өрөйүөнэргэ Израиль агентурата ливаанскай государствоны бытарыстарга суоттаан бойдоҕ-бойдоҕ иккэ ардыгар хаанналаах хабырыысыылары тэриҺэ сатыыр. Оннооҕор, сиэн уруккуу курдук, саа тыаҺа дьиргийэр, эйэлээх алахтаохтар — өөлөр, дьахталлар, кырдьаастар өлөлөр. Оттон Вашингтон ол кэмнэ дьаныҺан туран арабтар Израилы кытары саҥа сепаратнай хаҺатыныларга киирсиэлэрин сатыыр сатыыр.

Б. ШАБАЕВ,
ССТА ырытаччыта.

○ *Көҥүл туруулуу ССРС чемпионатын көрсө* ○

БӨҺӨС ЭРДЭЭХ ХАРДЫЫЛАРА

Саха сирэ 60-ыс сылларыттан саҕаланан аан дойдуга көҥүл туруулуун биллибитэ. Быйыгы уолаттарбыт улаҺан туһулаахтарга, хотуу дойду хоруйуулуу, күүлэй туруулуу көрдөрбүттэрэ. Иванпан Федосеев, Семен Макаров, Роман Дмитриев...

Вячеслав Карпов. Бу ааты туруулуу кыратык эҥэтик да уҺуннаҕалыыр дьон оччолорго үчүгэйдик биилэрэ. Д. П. Коркин баһылык үөрэнээччитэ Слава Кэрэ сахалартан бастакынан көҥүл туруулуу Советскай Союз уолаттарга чемпионуун үрдүк аатын ылбыта. Талаанныах туруулуу бибэтин дьулуурдаах эрчиллиитинэн көрдөөччүлэригэр үүс сыл кыайыы үөрүүнү бэлэхтэбитэ. Эйэҕэ Минтэрой Бөрө Догдоопотуун тэҥнэ тардыһар куустээрэ. Оттон ийэтэ Дьабдьаа эйэтэ Чуопчаар Көстөкүүн ньиҥиэтэр сыыстыкпан, бөҕөтүнэн эмиэ киэтэнэ биллэрэ.

Слава, итинник бөрө төрүттэх да буолан, өрө эрдэҕиттэн хаһаҕайдаах бөҕө саастыылаахтарын туруоннат эт. Чурапчыга сборо бөҕө күн таҺаарыыа туруу секциятыгар эрчиллэрин көрө барсыыта. Барыа да суох кинини ыала уол үүйэ-хаайа тутан ылыыбыт. Кинини ССРС үтүөлүөх тренера буолбут Д. П. Коркин уонна Советскай Союз чемпиона буолбут Слава Карпов итинник көрсүбүттэрэ.

Эрчиллибитин бастакы сүнүттэн ойдоохтук туруулаах, ыйыллаттан бэриллибит таҺаалаах, туруулар бараллаах уолу тренер таба тайаммыта.

Дмитрий Петрович бэҥнэмэн: «Эйиги Союзка да чемпионнуоххут Кытаатыыг!» диэн-диэн эрчийэр, кыайыыга эрэлэ үөскэтэрэ, диэн ахтар биилэгин В. П. Карпов. Ол эрэдэрэ сотору Слава Дальний Восток эҥэтэн кыайыылаарыынан таҺаан тренерин этиитэ ааспытоорор итэҕэйбитэ.

Эдэр уол итэ бастакы кыайыыта кинилэрэ туруохха сөп эйит диэн саныыны үөскэтиитэ. Онон кыанаттаан эйиэ эрчиллиэхтэн дьыриктаан 1963 сылларааҺа аны республикаҕа чемпионнаабыта, үөрэх министерствота олахтообут «БаҺыы техника ийиэ» бөрөнэйин ылбыта. Ноҥүө сылыгар уруу баҕа-кэтэ ыыр саха туруулуга дойду туруулуга чемпионатыгар биэс кыайыыны суруммута. СССР тыа сирин спортсменнарын ийиэ тогуллаах, РСФСР-га, Болгарыаҕа уонна Тбилисигэ буолбут аан дойдуталары турнирдар түөрт тогуллаах, Салават Юлаев биринньэ ийиэ Бүтүн Союзтааҕы күрэхтэҺиэ чемпионнара Вячеслав Карпов аан дойдуталары турнирдарга барыта 24-тө кыттан биир эрэ хоторууламмыта эйдэҕэ этэр.

В. Карпов ҥэҥүл туруулуга чаҕылхай ситиҺиилэрин кистиэхэ, кини саналаах, нэруопнут төрүт өҥнөрүттүтүгэр —хаһаҕайга сытар. Кини —БаҺылай Манчаары бириинньэгэр бастакы спартакиада кыайыылаара, Дальний Восток уонна Сибирь коруоттарын «хурешо» диэн туруулуларын пикиэ призера. Мин Карповы туруулуу быһыытынан дириҥник ытыктыырым 1978 сылларааҺа Саха АССР коруоттарын тэхсэ спартакиадатыгар өссө күүһүрбүтэ. Оттуу бинир саастаах спорт ветерана өрөйүөнүн спортивнай чиэҺин хаҥсаайта ситиҺиилээхтик комуоскэбитэ. Онно биир кэлүөнэ спортсменнар буолламмыт дуу, эбэтэр кыайыыга эрэлим күүһүттэн дуу мин Слава, эмиэ уруккутун курдук, бастыыгар ньэр өлүс бадарбытым. «Хаһай, кыайыахыт» диэт кини туста, мин «куобахтыы» барбыыпыт. Маҥнайгы корсүһүүтүгэр кини хоторбут этэ. Ол эрэдэрэ онтон саналаа туспүтүн көрбөтөбүн. «Кэбүөр кардеруо, туруулуу бүтэрэ ыраах» диэбитэ кини уонна хаартара эрэл кыммыыкан чаҕылыыттара. «Кытаат, аммыытын туһэн бааримэ» диэбитим мин. Уөрүэхпут ийиэ, ол кэннэттэн кэнибит бэс хаһаҕайыыны сүбүрүччу ыыйан спартакиада чемпионуун аалай хиэнтэтин кэппитэ.

1980 сыл муус устар 20 күнүгэр СССР спордун маастара Вячеслав Карпов хаһаҕайга Саха АССР спордун маастарын үрдүк аатын ылбыта.

«О. Ватанабэ бырадьыыта», «Я. Сухаара уонна О. Корбут ыстаныылара», «Дельчев сальтота», о. д. а. терминнэри спортивнай аан дойду уҥуоҕайдык биилэр. Итиилэри сарсыа бинир дойдуларахтыт көҥүл туруулуу историятыгар айбыт албаҺа— «Карпов бырадьыта» диэн эмиэ баар.

Дмитрий ЗВЕРСТОВ,
Саха АССР спордун маастара.

Симиэнка: В. Карпов.

ҮӨРЭХХЭ ЫҢГЫРАБЫТ

Олуохунатаҕын тыа хаһаайыстыбатын механизациялааһын уонна электрификациялааһын техникума үөрэхтэ ыҥырар.

КҮНҮСКҮ ҮӨРЭНИИГЭ

Тыа хаһаайыстыбатын механизациялааһын отделениета совхозтарга отделение механиктарын, өрөмүөнүүр мастерскойдар сабиэдиссэйдэриэн, автомеханиктарыынан уларыйар кыахтаах техник-механиктары баламмыр.

Үөрэхтэ орто оскуоланы бүтэрбиттэр ылыллаллар. Үөрэнии бөлдьөҕө—2 сыл 8 ый.

Тыа хаһаайыстыбатын механизациялааһын аналаах отделениета техник-механик идэлээх орто сүһүөх салайаччылары баламмыр. Бу отделениеҕа ССКП райкомуттан направлениелаах отделение управляющайдара, фермалар сабиэдиссэйдэрэ уонна бригэдьириидэр көмөлөөччүлэрэ, механизированнай этэрээттэр начальниктара, звеньевойдар уонна 35-гэр диэри саастаах бу ыйыллыыбыт дуйҥуоластарга үстэн итэҕэҺэ суох сыа үлэлээбит орто үөрэхтээх сахха механизатордара ылыллаллар. Үөрэнии бөлдьөҕө —2 сыл.

Тыа хаһаайыстыбатын электрофикациялааһын отделениета совхозтарга уонна атын тыа хаһаайыстыбатын предприятиелаарыгар уҥуохтарга анаан техник-электриктэри баламмыр. Бу отделениены бүтэрбит дьон тыа хаһаайыстыбатын производствотын технологическай процестарыгар электрическай энергиянны туһаныыга, электроустановкалары таҥныыга, уларытыыга уҥуохтарын сөп.

Отделениеҕа орто оскуоланы бүтэрбиттэр кириэн экзамена суох ылыллаллар. Үөрэнии бөлдьөҕө—2 сыл 8 ый.

КЭТЭХТЭН ҮӨРЭНИИГЭ

Тыа хаһаайыстыбатыгар уларыйар техник-механиктары баламмыр. Үөрэхтэ орто оскуола хаһыытын ылыллаллар. Үөрэхтэ ылыы СССР аналлаах орто үөрэнии заведениелэрэ ылыы быраабылаларыгар сөп түбэһиннэриллэн ыытыллар.

Үөрэнии бөлдьөҕө —2 сыл 11 ый.

Үөрэхтэ кириэн бадаахтар директор аатыгар туһаайан сайабылыаныыларын кытта үөрэх туһунан документуоннуу (дьиэнгээрэ), 286 №-дээх формаанан медсправканы, 3х4 см кэмэйдээх 4 фотокарточканы, уларыйар кириэскитин выписканы, совхозтар, «Госкомсельхозтехника» тэриллэриттэн, о. д. а. тыа хаһаайыстыбатын предприятиелэриттэн направлениелэри ылыахтаахтар.

Сайабылыаныыны күүскү үөрэхтэ кириэччилэртэн бэс ыйын 1 күнүттэн атырдьах ыйын 14 күнүгэр диэри, кэтэхтэн үөрэнээччилэртэн алтыныы 2 күнүттэн сэтиниэн 30 күнүгэр диэри ылыллар.

Күүскү үөрэхтэ кириэччилэр кириэн экзаменнарын атырдьах ыйын 1 күнүттэн атырдьах ыйын 21 күнүгэр диэри, кэтэхтэн үөрэнээччилэр сэтиниэн 10 күнүттэн ыччат тылыгар уонна литератураҕа (сурукуннан), математикаҕа (тылынан) тутараллар.

Орто оскуоланы уонна орто профтехучилищелэры «4», «5» сыаналаарыынан бүтэрбиттэр кириэн экзамена суох ылыллаллар.

Тыа сирэ-дойдуттан өрөйүөнэртэн үөрэхтэ туттара көмө сылдьар абитуриеннэрга от ыйын 1 күнүттэн атырдьах ыйын 1 күнүгэр диэри баламмыгын курс аналлыаҺа. Абитуриеннар экзамен туттарар кэмнэриэгэр уопсай дьиэнэн хааччыллаллар.

Сайабылыаныыны уонна документуоннары маннык адырыска ыытыр: 678100 Өлүөхүмэ к., Гагарин уул. 85, Өлүөхүмүттэн тыа хаһаайыстыбатын техникума. Техникум телефоннара: 2-15-66, 2-15-95.

Степанова Надежда Петровна аатыгар Чурапчы орто оскуолатыттан 1982 сылларахха бэриллибит Б сериялаах 696471 №-дээх ситиҥ-хотуу аттестата суоҕутуйан дьиэгэ суоҕуллан хаалыыллар.

Оройуоннаабы Албан ааттаах кулууба, Госстрах контората, «Мутуйдай» совхоз салаата, совхоз кини отделениетын совета, сельсовет исполкома Аҕа дойдуну көмүскүүр Улуу сэриэ кыттыылаах, үлэ ветерана

СИВЦЕВ Иннокентий Михайлович

уйуохун ыарахаттык ылдьан өлбүтүнэн бо-куоньуук көрдөстүрүгэр, аймахтарыгар дириҥ кутурдьаннарын тиэрдэллэр.

Таптыыр иэрэхин, аҕабыт, эйэбит, аймахпыт

СИВЦЕВ Иннокентий Михайлович

уйуох ыарахан ыарыыттан өлбүтүн, дириҥник кутурдуйан туран, ньиҥиннэрэбит.

Көрдөөх, өрөөрө, сиэннэрэ, аймахтара.

13 №-дээх СПТУ коллектива училище үлэһитэ Новгородова Клаара Кирилловнаҕа таптыыр аҕата персональнай пенсионер

СОФРОНОВ Карп Васильевич

уйуох ыарахан ыарыыттан өлбүтүнэн дириҥ кутурдьаннын тиэрдэр.

Редакторы солбуйаччы С. Н. ЧИЧИГИНАРОВ.

БИҺИГИ АДЫРЫСПЫТ: почтовай индекс 678700. Чурапчы с. Карл Маркс уул. 12. ТЕЛЕФОННАРБЫТ: редактор—21-332, отделлар—21-265, уопсай 21-505.

«Саҥа олох» («Новая жизнь») — орган Чурапчинского райкома КПСС и районного Совета народных депутатов Якутской АССР.

Индекс 54907. Газета выходит по вторникам, четвергам и субботам на якутском языке. Объем 1 печ. лист. ЧУРАПЧИНСКАЯ РАЙОННАЯ ТИПОГРАФИЯ. № ЗАКАЗА 71. с. Чурапча, ул. Карла Маркса 12. Тираж 3471